

ସକାଳ

THE SAKALA

ଆମ ଗତି କୁଆଡ଼େ?

ମୋ' ଆରମ୍ଭ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ଭାରତରେ ପ୍ରଚଣ୍ଡ ଗ୍ରାସ୍ତଳହର ଆରମ୍ଭ ହୋଇ ଯାଇଛି। ହିମାଳୟ ପାର୍ବତ୍ୟରେ ଅବସ୍ଥିତ ଉତ୍ତର-ପୂର୍ବ ଭାରତର ହାତଗଣିତ କେତୋଟି ରାଜ୍ୟକୁ ଛାଡ଼ିଦେଲେ ବାକି ଦେଶ ଚଳଣା କଢ଼େଇରେ। ଆନ୍ଧ୍ରପ୍ରଦେଶରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ପୂର୍ବ, ପଶ୍ଚିମ, ଦକ୍ଷିଣ; ସବୁଠି ପାରଦ ୪୦ରୁ ୪୫ ଡିଗ୍ରୀ ମଧ୍ୟରେ। ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟରେ ବିଷୟହେଲା, ଗତ ୨୭ ତାରିଖରେ ମହାରାଷ୍ଟ୍ର ଅଧିକାରରେ ଦେଶର ସର୍ବାଧିକ ଚାପମାତ୍ରା ୪୬.୯ ଡିଗ୍ରୀ ରେକର୍ଡ ହୋଇଥିଲା। ଆଉ ମରୁଭୂମିକୁ ରାଜ୍ୟ ରାଜସ୍ଥାନର ଚାପମାତ୍ରା ୩୦ ମଧ୍ୟ ଏହା ଅଧିକ ରହିଥିଲା।

ଏବେ ଦେଶର ରାଜଧାନୀ ଦିଲ୍ଲୀ ସମେତ ଓଡ଼ିଶା, ବିହାର, ମହାରାଷ୍ଟ୍ର, ପଶ୍ଚିମବଙ୍ଗ, ରାଜସ୍ଥାନ, ଆନ୍ଧ୍ରପ୍ରଦେଶ, ତାମିଲନାଡୁରେ ନିଆଁ ବର୍ଷା ହେଉଛି। କିଛି ସ୍ଥାନରେ ରାତିରେ ବି ପାରଦ ୩୦ ତଳକୁ ଖସିଲା। ୪/୫ ଦିନ ତଳେ ବିଶ୍ୱର ୧୦୦ ଉତ୍ତମ ସହର ମଧ୍ୟରୁ ୯୫ଟି ସହର ଭାରତର ରହିଥିଲା। ବିଶେଷତଃ ମଧ୍ୟପ୍ରାନ୍ତ ଦେଶଗୁଡ଼ିକରେ ଚାପମାତ୍ରା ଅଧିକ ରହିଆସି। କିନ୍ତୁ ଭାରତର ଏ ଅଲୋଚ୍ଚା ରେକର୍ଡ ପାଣିପାଗ ଓ ଜଳବାୟୁ ବିଶେଷଜ୍ଞଙ୍କୁ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ କରିଛି। ଏହା ପଛରେ ଅପ୍ରତ୍ୟାଶିତ ଜଳବାୟୁ ପରିବର୍ତ୍ତନର ପ୍ରଭାବ ଯେତେ ରହିଛି, ତା'ଠାରୁ ଅଧିକ ରହିଛି ଅପରିଶୀମ୍ୟତା ମାନବୀୟ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ।

କିଛି ବିଦେଶୀ ପାଣିପାଗ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଏବେ ଏଲ୍-ନିନୋକୁ ନେଇ ବିଶ୍ୱକୁ ବଡ଼ ଚେତାବନୀ ଦେଉଛନ୍ତି। ସେମାନଙ୍କ କହିବା କଥା, ୨୦୨୨ କିମ୍ବା ୨୦୨୭ରେ ବିଶ୍ୱ ଏକ ଭୟଙ୍କର ସଫଟ୍ ଦେଇ ଗତି କରିପାରେ। ପ୍ରଶାନ୍ତ ମହାସାଗରରେ ଏଲ୍-ନିନୋ କ୍ରମଶଃ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ହେଉଛି। ବିଶ୍ୱର ସବୁଠୁ ବଡ଼ ଏହି ମହାସାଗରରେ ଦକ୍ଷିଣ ଆମେରିକାରୁ ଅସ୍ତେଇଆ ଓ ଏସିଆ ଆଡ଼କୁ ପ୍ରବାହିତ ହେଉଥିବା ଜଳାୟତନ ଧାରରେ ଯେ ବନ୍ଦ ହେବା ସହ ଏହାର ଗତି ବିପରୀତ ଦିଗକୁ ହେବାରେ ଲାଗିଛି। ଏହି କାରଣରୁ ପ୍ରଶାନ୍ତ ମହାସାଗରର ଉପରିଭାଗର ଚାପମାତ୍ରା ବହୁବାରରେ ଲାଗିଛି। ସାମୁଦ୍ରିକ ଜଳାୟତନର ଏହି ଗତି ଜାରି ରହିଲେ ବିଶ୍ୱରେ ଭୟଙ୍କର ସଫଟ୍ ସୃଷ୍ଟି ହେବ। ପ୍ରଚଣ୍ଡ ଗରମ ସାଙ୍ଗକୁ ଅନାବୃଷ୍ଟି, ମରୁଡ଼ି, ଉତ୍ତମ ଜଳସଂକ୍ରମଣ ସହିତ ଖାଦ୍ୟାଭାବ ଭଳି ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ସୃଷ୍ଟି ହେବ।

ପ୍ରତି ୪୦ରୁ ୫୦ ବର୍ଷରେ ଏଲ୍-ନିନୋର ଉତ୍ପତ୍ତି ଓ ପ୍ରଭାବ ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଥାଏ। କିନ୍ତୁ କିଛି ଜଳବାୟୁ ବିଶେଷଜ୍ଞଙ୍କ କହିବା କଥା ପ୍ରାୟ ୧୫୮ ବର୍ଷ ତଳେ ଦେଖାଦେଇଥିବା କରାଳ ଏଲ୍-ନିନୋଠାରୁ ମଧ୍ୟ ଚଳିତ ବର୍ଷର ଏଲ୍-ନିନୋ ପ୍ରଭାବ ଅଧିକ ଭୟଙ୍କର ହେବ। ଏଠାରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇପାରେ ଯେ ୧୮୭୬-୭୮ ମସିହାର ଏଲ୍-ନିନୋର ପ୍ରଭାବ ପୂର୍ବା ବିଶ୍ୱରେ ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଥିଲା। ମରୁଡ଼ି, ଖାଦ୍ୟାଭାବରୁ ବିଶ୍ୱର ସେତେବେଳର ପ୍ରାୟ ୪୫ ମିଲିଅନ ଲୋକଙ୍କ ଅକାଳମୃତ୍ୟୁ ହୋଇଥିଲା। ବ୍ରିଟିଶ ଶାସନାଧୀନ ଭାରତରେ ଲୋକେ ସେତେବେଳେ ପୋକ-ମାଛି ଭଳି ପ୍ରାଣ ହରାଇଥିଲେ। ଚୀନ, ଅଷ୍ଟ୍ରେଲିଆ, ଆଫ୍ରିକା, ଉତ୍ତର ଆମେରିକା ଆଦି ଦେଶରେ ମଧ୍ୟ ଭୟଙ୍କର ସଫଟ୍ ଦେଖାଦେଇଥିଲା। ସେହିବର୍ଷ ଉତ୍ତର ଆମେରିକାରେ ଶୀତ ଅନୁଭୂତ ନ ହେବାରୁ ତାହାକୁ 'ଇୟର୍ ଓ' ଦିଆଗଲା ଏ ଉପରେ ସ୍ପଷ୍ଟ କରାଯାଇଥାଏ। ବର୍ତ୍ତମାନ ଦେଶରେ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିବା ପ୍ରଚଣ୍ଡ ଗ୍ରାସ୍ତଳହକୁ କିଛି ପାଣିପାଗ ବିଶେଷଜ୍ଞ ଏଲ୍-ନିନୋର ପୂର୍ବାବସ୍ଥା ବୋଲି ବିବେଚନା କରୁଛନ୍ତି।

କିଛି ପାଣିପାଗ ଓ ଜଳବାୟୁ ବିଶେଷଜ୍ଞ ଏହି ଆକଳନକୁ ସଫୂର୍ଣ୍ଣ ଖଣ୍ଡନ ନ କଲେ ବି ସେମାନେ ଏକ ଭିନ୍ନ ମୁକ୍ତି ବାହୁଛନ୍ତି। ସେମାନଙ୍କ କହିବା କଥା, ଏଲ୍-ନିନୋ ଏକ ସ୍ୱାଭାବିକ ଓ ଭୌଗୋଳିକ ପ୍ରକ୍ରିୟା। ପ୍ରତି ୪୦ରୁ ୫୦ ବର୍ଷରେ ଏହା ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥାଏ ଏବଂ ପୂର୍ବା ବିଶ୍ୱରେ ଏହାର ପ୍ରଭାବ ଦେଖାଦେଇଥାଏ। କିନ୍ତୁ ଅନ୍ୟ ଦେଶଗୁଡ଼ିକ ଅପେକ୍ଷା ମୋ' ପୂର୍ବରୁ ଭାରତରେ ଦେଖାଦେଇଥିବା ଅସହ୍ୟ ତାତିର କାରଣ ସଫୂର୍ଣ୍ଣ ମରୁଷ୍ଟ୍ୟକୃତ। ଗତ କିଛିବର୍ଷ ହେଲା ଭାରତରେ ବିକାଶ ନାମରେ ଯେଉଁ ଜଙ୍ଗଲ ହ୍ରାସ ପାଇ ଚାଲିଛି, ତାହା ଦେଶ ପାଇଁ ଏକ ବଡ଼ ବିପଦକୁ ନିମନ୍ତେ ଦେଉଛି। ଗୋଟିଏ ବଡ଼ ବଗିଚାକୁ କିମ୍ବା ଆମ୍ବୁଗୋଟା କିମ୍ବା ପଶ୍ୟ ଚୋଟାକୁ ଆମେ ଜଙ୍ଗଲ କହିପାରିବା ନାହିଁ। ଜଙ୍ଗଲର ପରିଭାଷା ଅତ୍ୟନ୍ତ ବ୍ୟାପକ। ଜଙ୍ଗଲ ଏକ ଜୀବନ୍ତ ପ୍ରାଣୀ; ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭୂମି ଓ ଜଳବାୟୁର ମାଟି, ପାଣି, କାର୍ବନଡକ୍ସ, ପକ୍ଷୀ, ସ୍ତନ୍ୟପାୟୀ ପ୍ରାଣୀଙ୍କ ଦକ୍ଷିଣ ଦକ୍ଷିଣର ସମାହାର। ଏହାକୁ ମଣିଷ ସଂରଚନା କରିପାରିବ ନାହିଁ। ଏହା ପ୍ରକୃତଦତ୍ତ। ମଣିଷ ଚାରାଉପୋଷ କରିପାରିବ। କିନ୍ତୁ ତାହା ଜଙ୍ଗଲର ରୂପ ନେବାକୁ ଦକ୍ଷିଣଦକ୍ଷିଣ ସମୟ ଲାଗିବ।

ବିକାଶ ନାଁରେ ଭାରତରେ ଯେଉଁ ଜଙ୍ଗଲ ହ୍ରାସ ପାଇ ଚାଲିଛି, ତାହା ଭାରତର ଜଳବାୟୁକୁ ଗୁରୁତର ଭାବେ ପ୍ରଭାବିତ କରିଚାଲିଛି। ଏଥିପାଇଁ ଆମ ଆଇନକାରୀମାନେ ଥିବା ଗଣାବନ୍ଦୀ ମଧ୍ୟ ଦାୟା। ହଜାରହଜାର ଏକରରେ ପରିବେଷିତ ଜଙ୍ଗଲକୁ ଶିଙ୍ଘ୍ର ସମ୍ପ୍ରା ହାତକୁ ଚେକି ଦିଆଯାଉଥିବା ବେଳେ ତାହାର ଭରଣା ପାଇଁ ଯେଉଁ ଚାରାଉପୋଷ କରାଯାଉଛି, ତାହା ସମୁଦ୍ରକୁ ଶକ୍ତି ମଧ୍ୟ ନୁହେଁ। ଶହଶହ ବର୍ଷର ବିଶାଳ ଦୁନା କାଟି, ତା' ବଦଳରେ ଯୌଗିକ ଗନ୍ଧ ଲଗାଯିବାର ଅନେକ ଉଦାହରଣ ଦେଖିବାକୁ ମିଳୁଛି। ଏ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଜୈବବିବିଧତାକୁ ମଧ୍ୟ ସଫୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ଅବହେଳା କରାଯାଉଛି। କିଛିଦିନ ତଳେ ଆରାବନୀ ପର୍ବତମାଳାରେ ଖନନ ପାଇଁ ସରକାର ଉଦ୍ୟତ ହେବା ଏବଂ ଏବେ ଗ୍ରେଟ୍-ନିକୋବର ଡାଏମଣ୍ଡ ବିକାଶ ନାମରେ ଶହଶହ ଏକର ଜଙ୍ଗଲକୁ ବଳି ପକାଇବା ପାଇଁ ଉଦ୍ୟମ ଭାରତକୁ ଏକ ବିପଦ ଆଡ଼କୁ ଡେଲି ଦେଉଛି। ପରିବେଶକୁ ବଳି ଦେଇ ବିକାଶର ପରିକଳ୍ପନା ପରିଣତି କ'ଣ ହୋଇପାରେ ତାହା ପଶ୍ଚିମଯାତ୍ର ପର୍ବତମାଳାର ଖାନନାଡ଼ ଭୂଖଳନ ଆମକୁ ଚେତାଇ ଦେଇଥିଲା। ଅପରିଶୀମ୍ୟତା ବିକାଶର ବିନାଶ କାଳୀ ହିମାଳୟ ପାର୍ବତ୍ୟାଞ୍ଚଳର ଉତ୍ତରାଖଣ୍ଡ, ହିମାଚଳ ପ୍ରଦେଶ ଆଦିରେ ପ୍ରାୟତଃ ପ୍ରତିବର୍ଷ ଦେଖିବାକୁ ମିଳୁଛି। ତେଣୁ ଆମ ବିକାଶ ଯୋଜନା ଓ ରୂପାୟନରେ ପୁନଃଚିନ୍ତନର ଆବଶ୍ୟକତା ଅପରିହାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇପଡ଼ିଛି।

ସମ୍ପାଦକୀୟ

ଭକ୍ଷକ ଯେଉଁଠି ରକ୍ଷକ ହୁଅନ୍ତି

ଯେଉଁଠି ସ୍ୱଚ୍ଛତାର ଅଭାବ ଥାଏ, ସେଠାରେ ଅବିଶ୍ୱାସ ଓ ଅସୁରକ୍ଷିତ ଭାବନା ସୃଷ୍ଟି ହୁଏ।
-ଦକାଇଲମା

ଡ. ବିଜୟକେତନ ପଟ୍ଟନାୟକ

ଓଡ଼ିଶାରେ ବହୁ ପ୍ରଚଳିତ ଜଗ ମଧ୍ୟରୁ - 'ରକ୍ଷକ ଯେଉଁଠି ଭକ୍ଷକ ହୁଏ' ବା 'ବାଡ଼ ଯେବେ କ୍ଷେତ ଖାଏ', ଦୁଇଟିର ଅର୍ଥ ହେଲା ଯାହାକୁ ଘର ଜଣାଇ ଦେଇଯାଇଛି ସେ ଯଦି ଘରେ କଳାକନା ବୁଲାଇ ଦେଲା ତେବେ କାହାକୁ ଦୋଷ ଦେବା? ଖୋର୍ଦ୍ଧା ଜିଲ୍ଲା ଅନ୍ତର୍ଗତ ଟାଙ୍ଗୀ ରୁକରେ ଥିବା ଚିଲିକା ହ୍ରଦ କୂଳର ମଙ୍ଗଳାଯୋଡ଼ି ଗାଁରେ ଏହି ଉକ୍ତିଟିର ବିପରୀତ ଚଳପ୍ରଚାର ଘଟଣାଟିଏ ଘଟିଛି। ଏଠି ଭକ୍ଷକ ରକ୍ଷକ ପାଲଟିଛନ୍ତି। ଯେଉଁମାନେ ଦିନେ ଚିଲିକାରୁ ପକ୍ଷୀ ଶିକାର କରି ପକ୍ଷୀ ମାଂସ ବିକ୍ରୟ କରି ଜୀବିକା ନିର୍ବାହ କରୁଥିଲେ, ସେମାନେ ଆଜି ପକ୍ଷୀ ସଂରକ୍ଷକ ରୂପେ ଦେଶ ବିଦେଶରେ ପରିଚୟ ହାସଲ କରିଛନ୍ତି।

ଚିଲିକା ହ୍ରଦର ଉତ୍ତର ପାର୍ଶ୍ୱ ସାମାନ୍ୟରେ ଅବସ୍ଥିତ ଏକ ପ୍ରଭାତନ ଗାଁ ମଙ୍ଗଳାଯୋଡ଼ି। ଭୁବନେଶ୍ୱରରୁ ବୁଢ଼ପୁର ଯାଇଥିବା ୧୬ ନମ୍ବର ଜାତୀୟ ରାଜପଥ କଡ଼ରେ ଅବସ୍ଥିତ ଟାଙ୍ଗୀର ଦକ୍ଷିଣପୂର୍ବରେ ମାତ୍ର ୪ କିଲୋମିଟର ଦୂରରେ ଅବସ୍ଥିତ ମଙ୍ଗଳାଯୋଡ଼ି ଏକଦା 'ମାଛୁଆ ଗାଁ' ହିସାବରେ ପ୍ରସିଦ୍ଧି ଲାଭ କରିଥିଲା। ଗାଁରେ ୧୦ ବର୍ଗ କିଲୋମିଟର ପରିମିତ ଅଞ୍ଚଳରେ ଦକ୍ଷିଣ ନଦୀରୁ ପ୍ରବାହିତ ମଧୁର ଜଳ ଏବଂ ଚିଲିକାର ଅନ୍ୟ ଭାଗରୁ ତେଜୀ ନଳୟାସ ବଣ ମଝିରେ ଆସିଥିବା ଛୋଟ ଛୋଟ ନାଳରେ କ୍ଷାରୀୟ ଜଳ ପ୍ରବେଶ କରେ। କ୍ଷାରୀୟ ଓ ମଧୁର ଜଳର ମିଶ୍ରଣ ତଥା ସନ୍ତସନ୍ତିଆ ଆର୍ଦ୍ରଭୂମିରେ ଥିବା ବଡ଼ ବଡ଼ ଘାସ ଛୁଆରେ ରହିଥିବା ନାଡ଼ ଦେଶୀୟ ହ୍ରଦକୁଳିଆ ପକ୍ଷୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଅଣ୍ଡା ଦେବାର ପ୍ରକୃଷ୍ଟ ସ୍ଥାନ। ସେଠାରେ ମଧ୍ୟ ମହକୁଦ୍ ଥାଏ ପକ୍ଷୀ ଓ ପକ୍ଷୀଶାବକଙ୍କ ପାଇଁ ପ୍ରଚୁର ଆହାର। ମତ୍ସ୍ୟଜୀବୀମାନଙ୍କ ବ୍ୟତୀତ ଗାଁରେ କେତେକ କୁଶଳୀ କାରିଗର ପରିବାର ମଧ୍ୟ ଥିଲେ, ଯେଉଁମାନଙ୍କର ବେଉଆ ଥିଲା ଦେଶୀ ତଳା ତିଆରି କରି ବିକିବା। ଏବେ ମଧ୍ୟ ମଙ୍ଗଳାଯୋଡ଼ିର ୧୪୦ ଟି ପରିବାର ଦେଶୀ ମାଛଧରା ତଳା ପାଇଁ ସେମାନଙ୍କ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରନ୍ତି।

ସମୟକ୍ରମେ ଗାଁର ଖ୍ୟାତି ବଦଳି 'ପକ୍ଷୀଶିକାରୀ' ଗାଁ ଭାବେ ଅବିଖ୍ୟାତି ବ୍ୟାପିଗଲା। ଗାଁର ଲୋକମାନେ ଚିଲିକାକୁ ଆସୁଥିବା ବା ଚିଲିକା କୂଳର ଘାସବଣ

ପରିବେଷିତ ଆର୍ଦ୍ରଭୂମିରେ ଆଶ୍ରୟ ନେଇଥିବା ଦେଶୀ/ ବିଦେଶୀ ପକ୍ଷୀଙ୍କୁ ଶିକାର କରି ସେମାନଙ୍କ ମାଂସ ଓ ପକ୍ଷୀବସ୍ତୁ ଅଣ୍ଡା ଚୋରି କରି ବିକ୍ରୟ କରି ଗୁରୁତରା ଫେଡ଼େଇବାକୁ ଲାଗିଲେ। ଗାଁର ପିଲାମାନେ ମଧ୍ୟ ଏହି ଅପକାରକୁ ବାଦ ପଡ଼ିଲେ ନାହିଁ। ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ସୁବିଧାର ଅଭାବ ସେମାନଙ୍କୁ ଚିଲିକାରୁ ପକ୍ଷୀଶିକାର କରିବାକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରୁଥିଲା। ୧୯୯୦ ମସିହା ପରଠାରୁ ଜାତୀୟ ରାଜପଥରେ ଗଲାବେଳେ ଟାଙ୍ଗୀ- ବାଲୁଗା ମଝିରେ ରାଷ୍ଟ୍ରା କଡ଼ରେ ଗଡ଼ି ଉଠିଥିବା ଡାକାମାନଙ୍କରେ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବେ ସୁସ୍ୱାଦୁ ପକ୍ଷୀମାଂସ ଓ ଅଣ୍ଡା ମିଳୁଥିଲା। ସ୍ଥିତି ଏପରି ହେଲା ଯେ ୨୦୦୦ ମସିହାରେ ମଙ୍ଗଳାଯୋଡ଼ି ସମ୍ମିଳନୀ ଚିଲିକା ହ୍ରଦରେ କରାଯାଇଥିବା ପକ୍ଷୀଶିକାରୀଙ୍କୁ ସେଠାରେ ମାତ୍ର ୫୦୦୦ ଜଣକର ପକ୍ଷୀ ଥିବା ଜଣାପଡ଼ିଲା।

ସେ ସମୟରେ ଚିଲିକା ଉନ୍ନୟନ କମିଟିର ଏବଂ ବାଲୁଗାସ୍ଥିତ ବନ୍ୟପ୍ରାଣୀ ଭିତ୍ତିକର ବନ ବିଭାଗ ଅଧିକାରୀ ଓ କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ମଙ୍ଗଳାଯୋଡ଼ି ଗାଁର ପକ୍ଷୀଶିକାରୀମାନଙ୍କ ମନରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆଣିବାକୁ ପ୍ରୟାସ କଲେ। ୧୯୯୦ ମସିହା ପରଠାରୁ ସ୍ଥାନୀୟ ଏକ ସ୍ୱେଚ୍ଛାସେବୀ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ 'ଖାଇଲତ ଓଡ଼ିଶା' ମଧ୍ୟ ଗାଁର ଶିକାରୀମାନଙ୍କୁ ସଂଗଠିତ କରି ସେମାନେ କିପରି ଅବିଧି ପକ୍ଷୀ ଶିକାରରୁ ଓହରିଯିବେ ଏବଂ ପ୍ରତିବଦଳରେ ସେମାନଙ୍କୁ ସୁରକ୍ଷା ଓ ସଂରକ୍ଷଣ ମିଳିବ ସେ ଦିଗରେ ପ୍ରବର୍ତ୍ତାଇଲେ। ବନ ବିଭାଗ ଏହି ପ୍ରଚେଷ୍ଟାରେ ଉନ୍ନତପ୍ରକାର ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟ କଲା। ଚିଲିକାରୁ ପକ୍ଷୀଶିକାର କରି ଜୀବିକା ଅର୍ଜନ କରିବା ପରିବର୍ତ୍ତେ କିପରି ପକ୍ଷୀସୁରକ୍ଷା ତଥା ସଂରକ୍ଷଣ କରାଯାଇପାରିବ ଏବଂ ପ୍ରକୃତି ପ୍ରେମୀ, ପକ୍ଷୀପ୍ରେମୀ, ପର୍ଯ୍ୟଟକମାନଙ୍କୁ ଆକର୍ଷଣ କରି ମଙ୍ଗଳାଯୋଡ଼ିରେ ପାରିପାର୍ଶ୍ୱିକ ପର୍ଯ୍ୟଟନର ବିକାଶ କରାଯାଇ ପାରିବ ସେଥିପାଇଁ ବନ ବିଭାଗ ଯୋଗାଇ ଦେଲା ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଅର୍ଥ, ଭିତ୍ତିଭୂମି, ନୌକା, ଦୂରବାକ୍ଷଣ ଯନ୍ତ୍ର, ପକ୍ଷୀମାନଙ୍କ ଉପରେ ପୁସ୍ତକ ଏବଂ ପ୍ରକୃତି ପର୍ଯ୍ୟଟନ ନିମନ୍ତେ ତମ୍ବା ଇତ୍ୟାଦି ଆବଶ୍ୟକୀୟ ସାଧନାସମାପନ। ଗାଁର ଲୋକମାନଙ୍କୁ ପକ୍ଷୀମାନଙ୍କର ଜୀବନୀ ନାମ ଶିଖେଇବା ସହିତ ଆତିଥେୟତା ଓ ପର୍ଯ୍ୟଟକମାନଙ୍କ ସହିତ ବ୍ୟବହାର ବିଷୟରେ ମଧ୍ୟ ଚାଲିମି ଦିଆଗଲା।

ବନ ବିଭାଗର ପ୍ରଥମ ଉଦ୍ୟମ ଥିଲା, ଶିକାରୀମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ନିମନ୍ତେ ଦଣ୍ଡ ଦେବା ପରିବର୍ତ୍ତେ ପକ୍ଷୀମାନଙ୍କର ସୁରକ୍ଷା ଓ ସଂରକ୍ଷଣ ନିମନ୍ତେ ସହଯୋଗ ଲୋଡ଼ିବା। ଏହି ପ୍ରଚେଷ୍ଟାରୁ ୨୦୦୦ ମସିହାରେ ମଙ୍ଗଳାଯୋଡ଼ି ଗାଁରେ କଳ୍ପ ନେଲା 'ମହାବୀର ପକ୍ଷୀସୁରକ୍ଷା ସମିତି'। ପକ୍ଷୀଶିକାର ପରିବର୍ତ୍ତେ ସେମାନେ ଆପଣେଇ ନେଲେ ପ୍ରକୃତି ପର୍ଯ୍ୟଟନର ମାର୍ଗ ଦର୍ଶକ। ଦେଶୀ, ବିଦେଶୀ ପକ୍ଷୀମାନଙ୍କୁ ଚିହ୍ନିତ କରି ପକ୍ଷୀପ୍ରେମୀ ପର୍ଯ୍ୟଟକମାନଙ୍କୁ ଦେଖାଇବାରେ ସେମାନଙ୍କର ଚିଲିକାର ପକ୍ଷୀମାନଙ୍କ ସଂପର୍କରେ ଥିବା ପାରମ୍ପରିକ ଜ୍ଞାନ ବେଶ ସହାୟକ ହେଲା। ଚିଲିକାର 'ବାରାପୁର' ଭାବେ ପରିଚିତ ଶିକାରୀ ଦଳର ମୁଖ୍ୟ ପକ୍ଷୀ ସଂରକ୍ଷକର ପ୍ରମୁଖ ଉଦ୍ୟୋଗୀ ପାଲଟିଗଲା। ତାଙ୍କ ନେତୃତ୍ୱରେ ଗାଁର ପକ୍ଷୀଶିକାରୀମାନେ ସେମାନଙ୍କ ନିକଟରେ ଥିବା ଜାଲ, ଫାସ, ଖେପା, ଚୋକା ଆଦି ହାତହଟିଆର ବନ ବିଭାଗ ନିକଟରେ ସମର୍ପଣ କରି ଗ୍ରାମ ନିକଟସ୍ଥ ଆର୍ଦ୍ରଭୂମିକୁ ଆସୁଥିବା ପକ୍ଷୀମାନଙ୍କୁ ସର୍ବାନ୍ତକରଣରେ ସୁରକ୍ଷା ଦେବା ପାଇଁ ଶପଥ ନେଲେ।

'ମହାବୀର ପକ୍ଷୀ ସୁରକ୍ଷା ସମିତି'କୁ ଆମ ରାଜ୍ୟରେ ୨୦୦୫ ମସିହାଠାରୁ ପ୍ରଚଳନ କରାଯାଇଥିବା 'ବିକ୍ର ପଟ୍ଟନାୟକ ବନ୍ୟପ୍ରାଣୀ ପୁରସ୍କାର' ୨୦୦୭ ମସିହାରେ ଗୋଷ୍ଠୀଗତ ଉଦ୍ୟମରେ ପକ୍ଷୀ ସୁରକ୍ଷା ଓ ସଂରକ୍ଷଣ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା। 'ପ୍ରକୃତି ବନ୍ଧୁ' ପୁରସ୍କାରରେ ମଧ୍ୟ ସମ୍ମାନିତ କରାଗଲା। ରାଜ୍ୟସ୍ତରୀୟ ପୁରସ୍କାର ଲାଭ କରି ସମିତିର ସଭ୍ୟ ତଥା ଗ୍ରାମବାସୀ ଅଧିକ ଉତ୍ସାହିତ ହେଲେ। ବନ ବିଭାଗ ମଙ୍ଗଳାଯୋଡ଼ି ଗ୍ରାମବାସୀଙ୍କୁ ସାମାଜିକ ସ୍ୱାକୃତି ଓ ଭିତ୍ତିଭୂମି ଯୋଗାଇଦେବାରେ ସହଯୋଗର ହାତ ବଢ଼ାଇଲା। ସେମାନଙ୍କୁ ଚିଲିକାରେ ରାତ୍ରିକାଳୀନ ପକ୍ଷୀ ଜଗୁଆଳ ଭାବେ ନିଯୁକ୍ତି ଦେଲା। ପର୍ଯ୍ୟଟନ ବାଉଡ଼ ଭାବେ ସାର୍ଟିଫିକେଟ୍ ପ୍ରଦାନ କଲା।

ନୈତିକତା ପର୍ଯ୍ୟଟନ ଥିଲା ସେମାନଙ୍କର ମୂଳମନ୍ତ୍ର। ଅର୍ଥାତ୍ ଅଧିକ ବା କ୍ଷତିକ ଲାଭ ଆଶାରେ ପକ୍ଷୀସମୂହକୁ ଉତ୍ସୁକତା ନ କରିବା, ପର୍ଯ୍ୟଟକମାନଙ୍କୁ ଚିଲିକା ଆର୍ଦ୍ରଭୂମିରେ ବୁଲାଇବା ସମୟରେ ଯନ୍ତ୍ରତାଳିତ ତଳା ବ୍ୟବହାର ନ କରି ଦେଶୀ ତଳା ବ୍ୟବହାର କରିବା, ଆର୍ଦ୍ରଭୂମିର ନଳ ଘାସ ବଣ ଭିତରେ କୂଳରେ ରହୁଥିବା ପକ୍ଷୀମାନଙ୍କର ନାଡ଼ ବା ଅଣ୍ଡା ଦେଖିବା ସ୍ଥାନକୁ ନ

ଯିବା କାରଣ ମଙ୍ଗଳାଯୋଡ଼ି ଘେର ହିଁ ଅନେକ ସ୍ଥାନୀୟ ପକ୍ଷୀଙ୍କର ପ୍ରଜନନ ସ୍ଥଳ। ତୃତୀୟରେ ପକ୍ଷୀମାନଙ୍କର କଳରବକୁ ରେକର୍ଡ କରି ପର୍ଯ୍ୟଟକମାନଙ୍କୁ ଶୁଣାଇ ଭ୍ରମିତ ନ କରିବା ଇଚ୍ଚାନ୍ତି।

ପରିବେଶ ଓ ପରିସଂସ୍ଥା ଉପରେ କମ ପ୍ରଭାବ ପକାଉଥିବା ଜଙ୍ଗରେ ପକ୍ଷୀ ପର୍ଯ୍ୟଟନକୁ ଆଦରି ନେଇଥିବା ସେମାନଙ୍କର ଉଦ୍ୟମ ଏବେ ଫଳପ୍ରସ୍ତ ହେବାରେ ଲାଗିଛି। ମଙ୍ଗଳାଯୋଡ଼ି ସମ୍ମିଳନୀ ଚିଲିକା ଆର୍ଦ୍ରଭୂମିରେ ଏବେ ଦୁଇ ଲକ୍ଷରୁ ଅଧିକଲକ୍ଷ ପକ୍ଷୀ ଦେଖିବାକୁ ମିଳୁଛନ୍ତି। ପ୍ରତିବର୍ଷ ଶୀତ ଋତୁରେ ଏଠାରେ ଦେଖିବାକୁ ମିଳୁଥିବା ପକ୍ଷୀମାନଙ୍କ ଭିତରେ ଅକ୍ଷତି ସ୍ଥାନୀୟ ବ୍ରାଜକ ପକ୍ଷୀ ଯଥା: ବଗ ପକ୍ଷୀ, ବାଜପକ୍ଷୀ, ଦେଶ ବିଦେଶୀ ପରିବ୍ରଜକରେ ଆସୁଥିବା ପକ୍ଷୀ ଯଥା କୁରାଗା, ଚିତ୍ତିତ, ବାଲିତେଣ୍ଡେଇ, ଗେଣ୍ଡି, ପକ୍ଷୀ ହଂସ, ଚତୁଆ, ଗେଣ୍ଡି, ଲାଞ୍ଜୁଆ ବତକ ଇତ୍ୟାଦି। ଏହାଛଡ଼ା ଚିଲିକା ଚଟରେ ରହୁଥିବା ଏବଂ ଗାଁ ପାଖ ଆର୍ଦ୍ରଭୂମିର ନଳଘାସରେ ଅଣ୍ଡା ଦେଉଥିବା ପକ୍ଷୀ କାଣ୍ଡିଆବଗ, କୁଜି ବଗ, ତାହୁକ, ଗେଣ୍ଡିଆ, ପାଣିକୂଆ, ଅଞ୍ଜନା ଅନ୍ୟତମ।

ପୂର୍ବରୁ ପକ୍ଷୀ ଶିକାର କରି ଚଳୁଥିବା ମଙ୍ଗଳାଯୋଡ଼ି ଗାଁର ୮୫ ଟି ପରିବାର ଏବେ ପର୍ଯ୍ୟଟକମାନଙ୍କୁ ଦେଶୀ ତଳାରେ ବୁଲାଇ, ପକ୍ଷୀଦେଖାଇ ଗୁରୁତରା ଫେଡ଼ାଇଛନ୍ତି। ରକ୍ଷା ବ୍ୟାଙ୍କ ଅର୍ଥ ସଂରକ୍ଷା (ଆର୍ବିଏସ୍) ପାଉଣ୍ଡେସନର ଭାରତରେ ଥିବା ଶାଖା ଏଠାରେ ପକ୍ଷୀମାନଙ୍କୁ ଚେଷ୍ଟା ଚଳାଏ। ଏହାଛଡ଼ା ଚିଲିକା ଚଟରେ ରହୁଥିବା ଏବଂ ଗାଁ ପାଖ ଆର୍ଦ୍ରଭୂମିର ନଳଘାସରେ ଅଣ୍ଡା ଦେଉଥିବା ପକ୍ଷୀ କାଣ୍ଡିଆବଗ, କୁଜି ବଗ, ତାହୁକ, ଗେଣ୍ଡିଆ, ପାଣିକୂଆ, ଅଞ୍ଜନା ଅନ୍ୟତମ।

(ପୂର୍ବତନ ପ୍ରଧାନ ମୁଖ୍ୟ ବନ୍ୟ ପ୍ରାଣୀ ସଂରକ୍ଷକ, ଓଡ଼ିଶା) ଭୁବନେଶ୍ୱର, ମୋ: ୯୫୩୭୦୦୦୯୦୪

ଲକ୍ଷ୍ୟ ଦ୍ୱେଜ୍ ..., ସର୍ତ୍ତର ତାଉନ୍ ...

ମହମ୍ମଦ ହିଫ୍ତୁଲ ରହେମାନ

କିଛିଦିନ ହେବ ସାମାଜିକ ଗଣମାଧ୍ୟମରେ ଏକ ରିଲ୍‌ସ୍ ଭାଇରାଲ ହେବାର ଲାଗିଛି। ରିଲ୍‌ସ୍‌ଟି ଏମିତି - ଜଣେ ଗୋପାଳକ ଗାଳମାନଙ୍କ ସେବାରେ ବ୍ୟସ୍ତ ଥିବା ବେଳେ ଜଣେ ଭଦ୍ର ବ୍ୟକ୍ତି ସେଠାରେ ପହଞ୍ଚିଲେ। ଗୋପାଳକ ତାଙ୍କୁ ଦେଖି ହତୁଡ଼େଇ ଗଲେ। ଲାଗୁଥିଲା ସେ ଯେମିତି ତାଙ୍କୁ ଚିହ୍ନିଛନ୍ତି। ଏହି ସମୟରେ ଭଦ୍ରବ୍ୟକ୍ତି ଜଣକ ପଚାରିଲେ, 'କ୍ଷୀର ମିଳିବ?' ଗୋପାଳକ ହାତରଘାକୁ ଦେଖି କହିଲେ, 'ଏବେ ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ।' 'କାହିଁକି' ବୋଲି ଭଦ୍ରବ୍ୟକ୍ତି ପଚାରିବାରୁ ଉତ୍ତର ମିଳିଲା, 'କ୍ଷୀର ହୁହୁଥିବା ବାଳକ ଖାଇବାକୁ ଯାଇଛି, ଆପଣ ଘଣ୍ଟା ପରେ ଆସନ୍ତୁ।' ଭଦ୍ରବ୍ୟକ୍ତି ଯେତେ କାଳୁଡ଼ିନିଜିତ ହେବେ ମଧ୍ୟ ଗୋପାଳକ ଅସହାୟ ଥିବା କହିଲେ।

ଘଣ୍ଟା ପରେ ଭଦ୍ର ବ୍ୟକ୍ତି ଆସି ପଚାରିଲେ, 'ଆପଣଙ୍କ ପିଲା ଆସିଲା?' ଗୋପାଳକ କହିଲେ, 'ହଁ ଆସିଲାଣି। ଚିକିତ୍ସ ଅପେକ୍ଷା କରନ୍ତୁ, ସେ ହୁହୁଛି।' ଅପେକ୍ଷା କରୁ କରୁ ଘଣ୍ଟା ବିତିଲା। ବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ ଭଦ୍ରବ୍ୟକ୍ତି କହିଲେ, 'ଆରେ ବାବୁ ଶାନ୍ତ ହେ, ଘରେ ଅପରିଧିଆ ଅଛି।' ଗୋପାଳକ ଗୁହାଳ ଭିତରକୁ ଯାଇ ଖାଲି ହାତରେ ଫେରିଲେ ଓ କହିଲେ, 'ସରି ସାରି। ସର୍ତ୍ତର ତାଉନ୍ ଅଛି, ଗାଈ କ୍ଷୀର ଦେଖାଉଛି।' ଏହା

ଶୁଣି ବିରକ୍ତ ହେଲେ ବ୍ୟକ୍ତି ଜଣକ। କହିଲେ, 'ପାଗଳ ଟା' ନା କ'ଣ? ଗାଈ କ୍ଷୀର ସହ ସର୍ତ୍ତରର କି ସମ୍ପର୍କ? ମୋ ସାଙ୍ଗରେ ଅଣା କରନ୍ତୁ?' ଗୋପାଳକ କହିଲେ, 'ହଁ ଆଜ୍ଞା, ମୁଁ ପାଗଳ। ଆପଣଙ୍କ ଭଳି ଲୋକ ମତେ ପାଗଳ କରିଦେଇଛନ୍ତି। ଆପଣ ସେହି ବ୍ୟାଙ୍କ ମ୍ୟାନେଜର ନା? ମୁଁ ଆପଣଙ୍କ ପାଖକୁ ଯାଇ ଏମିତି ଅନେକବାର ନିରାଶ ହୋଇଛି। ନିଜର ପଇସା ଉଠାଇବାକୁ ଯାଇଥିଲି, ରଣ ପାଇଁ ନୁହେଁ। ଯାଡ଼ିରେ ଛିଡ଼ା ହେଲା ବେଳେ କେବେ ଲକ୍ଷ ଦ୍ୱେଜ୍ ହୋଇଯାଏ, କେତେ କେତେ ସର୍ତ୍ତର ତାଉନ୍ ହୋଇଯାଏ। ଆପଣଙ୍କୁ ଗୁହାରି କରିଥିଲି, ମ୍ୟାନେଜର ହେଲେ କି ମଧ୍ୟ ଆପଣଙ୍କ ମୁହଁରୁ ଶୁଣିବାକୁ ମିଳିଥିଲା, ଲକ୍ଷ ଦ୍ୱେଜ୍... ସର୍ତ୍ତର ତାଉନ୍...। ମୁଁ ମା'ଙ୍କ ମେଡିକାଲ ଖର୍ଚ୍ଚ ପାଇଁ ଟଙ୍କା ଉଠାଇବାକୁ ଯାଇ ଏମିତି ହଜରାଶ ହୋଇଥିଲି। ଏବେ ଆପଣଙ୍କ ଛୁଆ ପାଇଁ ଆପଣ ଯେମିତି ଦେଖି ହେଉଛନ୍ତି, ମୁଁ ମୋ ମା' ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ସହାଠାରୁ ଅଧିକ ବ୍ୟାକୁଳ ହୋଇଥିଲି। ଯେତେ କାଳୁଡ଼ିନିଜିତ କରିଥିଲେ ମଧ୍ୟ କିଛି ଫଳ ମିଳିନଥିଲା।

ଏହି ରିଲ୍‌ସ୍‌ଟି କେବଳ ବ୍ୟାଙ୍କ ନୁହେଁ, ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତ ସରକାରୀ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ଥିବା ସମ୍ବେଦନଶୀଳତାକୁ ଦର୍ଶାଉଛି। ବ୍ୟାଙ୍କ ହେଉ କି ଅନ୍ୟ କୌଣସି ସରକାରୀ ଦଫ୍ତର ସେଠାରେ ସାଧାରଣ ଲୋକ 'ଲକ୍ଷ ଦ୍ୱେଜ୍ ଓ 'ସର୍ତ୍ତର ତାଉନ୍', ଏହି ହୁଇଟି କୋପା ଶୁଣି ଶୁଣି କାନ ପଡ଼ିଗଲାଣି। ଲକ୍ଷ ଦ୍ୱେଜ୍ ହେଉ କି ସର୍ତ୍ତର ତାଉନ୍

ହେଉ, ମ୍ୟାନେଜର/ଅଧିକାରୀ ତାମ୍ବରରେ କିନ୍ତୁ ଦେବା ଚାଲିଥିବା ଜଣେ ସାଧାରଣ ନାଗରିକ ୧୦ ହଜାର ଟଙ୍କା ରଣ ପାଇଁ ବ୍ୟାଙ୍କ ଦୌଡ଼ି ଦୌଡ଼ି ନୟନ୍ତ ହେଉଥିବା ବେଳେ ୧୦ କୋଟି ରଣ ନେଉଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ବ୍ୟାଙ୍କ ମ୍ୟାନେଜରଙ୍କ ତାମ୍ବରରେ ବସି ଆରାମରେ ସେବା ହାସଲ କରିନେଉଛି। ଏଭଳି ଘଟଣା ସବୁଠି ଘଟୁଛି ବୋଲି କହିବା ବୋଧହୁଏ ଭୁଲ ହୋଇପାରେ। କିନ୍ତୁ ଅଧିକାଂଶ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସାଧାରଣ ବ୍ୟକ୍ତି ଜଣକ ଏଭଳି ଦୁର୍ଦ୍ଦଶାର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେବା ସାଧାରଣ କଥାରେ ପରିଣତ ହୋଇଗଲାଣି।

କେନ୍ଦ୍ରସ୍ତରର କିନ୍ତୁ ମୁଖ୍ୟ ଘଟଣା ସାଧାରଣ ଓ ଗରିବ ଲୋକର ପକ୍ଷୀ କଥାକୁ ପୁଣି ତାଳି କରିଦେଇଛି। ବ୍ୟାଙ୍କ ଅଧିକାରୀ କହୁଛନ୍ତି ଯେ ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ହିଁ କାମ ହୋଇଛି। ଏଥିରେ ଆମର କୌଣସି ଦୁର୍ତ୍ତି ନାହିଁ। କିନ୍ତୁ ମୁଖ୍ୟ ପାଖରେ ତେଥ ସାର୍ଟିଫିକେଟ୍ ନଥିଲା, କି ଲିଗାଲ ହେଉଛି ସାର୍ଟିଫିକେଟ୍ ନଥିଲା, ତା' ପାଖରେ ଯଦି ଏହିସବୁ ସାର୍ଟିଫିକେଟ୍ ନଥିଲା, ତା'ହେଲେ ଗଣମାଧ୍ୟମରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇବା ପରେ ବ୍ୟାଙ୍କ ଅଧିକାରୀ ତା' ଘରେ ପହଞ୍ଚି କେମିତି ଟଙ୍କା ଦେଲେ? କ'ଣ ହୁଇଟି ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ଏହିସବୁ ସାର୍ଟିଫିକେଟ୍ ମିଳିଗଲା? ଯେଉଁ ସାର୍ଟିଫିକେଟ୍ ପାଇଁ ସାଧାରଣ ଲୋକକୁ ମାସ ମାସ ଧରି ଅଧିକ ଦୌଡ଼ିବାକୁ ପଡ଼ି ଏବଂ ସେଠାରେ ଲକ୍ଷ ଦ୍ୱେଜ୍ ଓ ସର୍ତ୍ତର ତାଉନ୍ କଥା ଶୁଣିବାକୁ ପଡ଼ି ସେଠି ହୁଇଟିନ

ମଧ୍ୟରେ ମିଳିଗଲା କେମିତି? ଏଥିରେ ଅଧିକାରୀଙ୍କର କୌଣସି ଭୂମିକା ନାହିଁ? ଗଣମାଧ୍ୟମରେ ଏହି କଥାଟି ଭାଇଗାଲ ହୋଇ ନ ଥିଲେ କିନ୍ତୁ ମୁଖ୍ୟଙ୍କ ନ୍ୟାୟ ମିଳି ନ ଥା'ନ୍ତା। ଏହି ଘଟଣାଟି ଏମିତି ଭାଇଗାଲ ହେଲା ଯେ କିଛି ସମ୍ବେଦନଶୀଳ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶାର ଭାବପୂର୍ବିକ ଦେଶ ବିଦେଶରେ ଖୁଣ୍ଟ ହେଲା।

ଅଧିକାରୀମାନେ ସବୁକଥାରେ ବ୍ୟବସ୍ଥାଗତ ତ୍ରୁଟିକୁ ଦୋଷ ଦେଇ ଖସିବାରୁ ତେଣୁ କରୁଛନ୍ତି। ବ୍ୟବସ୍ଥାଗତ ତ୍ରୁଟି ଯୋଗୁଁ ଜଣେ ସାଧାରଣ ବ୍ୟକ୍ତି ଯନ୍ତ୍ରଣାର ଶିକାର ହେଉଛି ବୋଲି କହିବା ଠିକ୍ ନୁହେଁ। ସାଧାରଣ ଲୋକକୁ ଯେଉଁ କଥାଟି ଦେଖି ଦେଉଛି, ତା'ହେଲା ଅଧିକାରୀ ଓ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ପାଖରେ ମାନବିକତାର ଅଭାବ। ସରକାର ଯେତେସବୁ ବିଧି ବ୍ୟସ୍ତା କରୁଛନ୍ତି, ତାହା ସାଧାରଣ ଲୋକର ସେବା ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ। କିନ୍ତୁ କର୍ମଚାରୀ/ଅଧିକାରୀଙ୍କ ସମ୍ବେଦନଶୀଳତା ଏବଂ ମାନବିକତାର ଅଭାବ ଏହିସବୁ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ନଷ୍ଟକାରୀ କରିଦେଉଛି। ଯେଉଁଥିପାଇଁ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ଅବସର ପରେ ବି ବର୍ଷ ବର୍ଷ ଧରି ନିଜର ପ୍ରାପ୍ୟ ପାଇଁ ଅପେକ୍ଷା କରି କରି ଆଖିରୁ କୁଣ୍ଡି। ଯୋଗ୍ୟତା ଥାଇ କାହାକୁ ଭଣା ମିଳୁନାହିଁ ତ କିଏ ନ୍ୟାୟ ଅପେକ୍ଷାରେ ସବୁଛି। ଯେଉଁଦିନ ଆମ ଅଧିକାରୀ/କର୍ମଚାରୀ ସମ୍ବେଦନଶୀଳ ହୋଇଯିବେ, ସବୁ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଠିକ୍ ଭାବେ କାମ କରିବା ଆରମ୍ଭ କରିବ।

ଭୁବନେଶ୍ୱର, ମୋ: ୯୯୩୭୦୫୯୯୯୫୪

ବାବନା ବନ୍ଧ ଓ ଗୁଣ୍ଡିଚା ମନ୍ଦିର ସୁରକ୍ଷା

ସମ୍ବେଦନଶୀଳତା ପିଣ୍ଡାକୁ ଆଜ୍ଞା ଦେଲେ। ପିଣ୍ଡା ଯଶୋବନ୍ତଙ୍କୁ ଧରି ଆକାଶ ମାଗିରେ ଉଡ଼ି ଚାଲିଲା। ଅଧା ବାଟରେ ଦୁହେଁ ପରସ୍ପରକୁ ଭେଟିଲେ। ସେହିଦିନଠାରୁ ସେ ଯାଗାର ନାଆଁ ରହିଲା ଭେଟକଣା। ସେହିଦିନ ଆହୁରି ଅନେକ ଅଲୌକିକ ଘଟଣା ଯୋଗୁଁ ସେ ଅଞ୍ଚଳର ଲୋକମାନେ ସେମାନଙ୍କ

